

[Erik Eriksen.]

virke til en sanering af økonomien, og det gælder naturligvis så meget desto mere, når regeringen selv er skyld i vanskelighederne og gennem længere tid har siddet andres — i dette tilfælde oppositionens — advarsler overhørig. Derfor kunne det sådan set have været fristende at lade, om jeg så må sige, regeringen stege i sit eget fedt. Vi har i venstre imidlertid altid været parat til at påtage os et ansvar for den økonomiske udvikling, blot vi fik rimelige vilkår for vor medvirken. Situationen, umiddelbart før forhandlingerne om vor deltagelse i det europæiske fællesskab går ind i den afgørende fase, måtte naturligvis øge vor interesse i at hjælpe til med en gennemgribende styrkelse af økonomien.

Den lære, som man har kunnet drage ikke blot af de seneste års udvikling, men også af udviklingen efter tidligere kriselovgivninger, gjorde det imidlertid denne gang nødvendigt, at vi måtte stille visse betingelser for vor medvirken. Skulle vi medvirke til en sanering af økonomien, måtte det være en forudsætning, at der ikke blot blev tale om en ny drejning af skatteskruen, oven i købet måske med politisk sigte; vi måtte også have rimelig sikkerhed for, at saneringens virkninger ikke hurtigt forspildtes. Endelig måtte vi tilsigte sådanne ændringer i den økonomiske lovgivning, at vi fik lagt det ønskelige grundlag for fremskridt i produktion og levestof under en stadig skærpet konkurrence, som vi jo må imødesee. Disse synspunkter skulle jo være helt selvfølgelige forudsætninger for forhandlinger om den økonomiske situation.

Det er rigtigt, som det allerede er blevet understreget af det ærede medlem hr. Per Hækkerup, at der har været mange vanskeligheder i denne situation. Der har også været mulighed for at gøre mange iagttagelser. Jeg tror f. eks., det vil være meget svært at pege på blot ét væsentligt område, hvor regeringspartierne har været indbyrdes enige. Nå! — Dertil kom, at statsminister Kampmann jo var svært belastet, da han indledte forhandlinger om økonomiens sanering. Må jeg her stiltørdigt, meget stiltørdigt, nævne — det vil ingen bestride — at statsministeren jo i kraft af hele sin personlighed har været hovedkraften i den økonomiske politik i de sidste 9

års socialdemokratiske regeringer. Det må derfor siges, at han som få andre har haft muligheden for på et meget tidligt tidspunkt at indse, at det måtte gå galt med vor økonomi. Og dog foretog han og regeringen sig intet. Tværtimod skubbede man på flere måder til den hældende vogn. Lad nu det ligge, men det må altså blot nævnes.

Det er imidlertid mit indtryk, at statsministeren, da lovforslaget om omsætningsafgift fremsattes, havde realitetsforhandlinger i tankerne. Hans sygdom kom derfor på et meget uheldigt tidspunkt; men heldigvis har han nu kunnet udskrives fra hospitalet, og jeg vil gerne i dag udtrykke håbet om en snarlig og fuldstændig helbredelse for statsminister Viggo Kampmann.

Det viste sig jo hurtigt, at regeringens oplæg til en saneringspolitik ikke var tilstrækkeligt. Men det tjener til regeringens ros, at den erkendte dette og på en række punkter erklærede sig parat til at medvirke til foranstaltninger, som ville gå til ondets rod. I det hele taget vil jeg gerne sige, at der under vore forhandlinger med de socialdemokratiske repræsentanter er sket en mere dybtgående kulegravning af vor økonomiske politik end vel på noget tidligere tidspunkt i efterkrigsårene. Jeg finder grund til at udtrykke anerkendelse for den beredvillighed, vi mødte til klarlæggelse af problemerne.

Det har givetvis bidraget til forhandlingernes resultat, at de blev ført i en saglig ånd. Der var ligesom ikke plads til agitatoriske vildskud. Det var, som om der fra alle sider var klarhed over, at hvis det ikke lykkedes at tage fat på saneringen, forspildte vi de chancer, vi havde fået, og landets økonomi ville lide stor skade derved. Jeg fremdrager egentlig gerne, at den fungerende statsminister, den højtærede udenrigsminister hr. J. O. Krag, og den ærede socialdemokratiske udvalgsformand, hr. Per Hækkerup, ikke skal have utak for deres forståelse af nødvendigheden af, at vi denne gang søgte at trænge dybere ned i problemerne; derved blev vi klar over, hvor svagt vi egentlig står.

Jeg gentager, at forhandlingerne var vanskelige. Ikke alene er problemerne i sig selv særdeles udviklede, men det kan heller ikke nægtes — jeg kom til at tænke på det, da jeg hørte det ærede medlem